

OCHOTNÍCI – méně dokonalosti, více objevování a radosti

Před třemi lety se do popelkovské rodiny zařadila nová tvář – ředitel Městského divadla Děčín MgA. Petr Michálek. Řekl jsem si, že po třech letech už se rozkoukal a tedy nejvyšší čas zjistit, jak se na rakovnickou přehlídku vlastně dostal.

Není pravidlem, aby se v divadelní branži profesionálové věnovali amatérům. Když už k tomu však dojde, vždy je za touto skutečností nějaký příběh. Jaký je ten tvůj?

Pochopitelně i já mám svůj osobní příběh. Když jsem studoval soukromý gymnázium Schola ludus v Ústí nad Labem, s Karlem Tománkem a dalšími jsme založili amatérský soubor Rodinné divadlo Hlína. Vždycky jsme dělali autorské věci a dokonce jsme uspořádali festival amatérského divadla soukromých škol. Takhle jsem k divadlu tedy přichl. Byli jsme v Písku, hráli jsme na Hronově a tak dál. Pak se dlouho nedělo nic. Studoval jsem na JAMU a byl ve Zlíně, ve Varech a Děčíně. Pak jsem po „X“ letech uslyšel v telefonu Milana Strotzera, který se mě ptal, jestli nechci do poroty na přehlídku v Lounech. To je tři roky zpátky. Od té doby se obnovují staré vazby, byť už v jiné pozici, než před lety.

Standardní otázka. Když srovnáš amatérské divadlo s profesionálním, v čem je podle tvého mínění největší rozdíl?

V ochotě říkat věci sám za sebe a autenticky. Ve prospěch amatérského divadla. Amatérské divadlo vnímám spíše jako autorské. Znamená to, že člověk jde na jeviště sám za sebe a opravdu

chce někomu něco sdělit. Roli v tom hraje pochopitelně i fakt, že za účinkování nejsou peníze. V tom se amatérské divadlo od profesionálního liší. Najednou to není úkol od někoho zvenčí a není to zaměstnanecký akt, který si musím odškrtnout. V tom je podle mě hlavní rozdíl.

S ochotnickým divadlem se setkáváš jenom na přehlídkách?

V Děčíně je Divadelní spolek Karla Čapka, což je klasický amatérský divadelní soubor s bohatou tradicí. Je to zhruba dva roky, co jsem tam režíroval komedii „Aby bylo jasno“. To byl můj přímější kontakt s ochotnickým divadlem. A v nedávné době jsme uskutečnili premiéru pohádky „Malá mořská víla“, ovšem ne se zmíněným divadelním spolkem. Šlo o totální experiment a harakiri. I v tom smyslu, že jsem posbíral lidi z ulice, z gymnázií a jiných středních škol. Devadesát devět procent z nich stálo na jevišti úplně poprvé.

Profesionální herci reagují na pokyny režiséra okamžitě a bez vysvětlování. Začínajícím divadelníkům je všechno třeba vysvětlovat mnohokrát. Všechno se musí naučit úplně od začátku. Nevadí ti, že je to vlastně práce bez konce?

To je pravda. Rozdíl, který jsi zmínil,

existuje. U „Vily“ jsem si několikrát říkal, že bych třeba byl šťastnější, kdybych na jevišti měl nějakého profíka, který by mi to vystříhl a já se s problémem nemusel trápit tři zkoušky. Hned v tu chvíli jsem si ale uvědomil, že bych přišel právě o to, co mě na tom nejvíce baví. Tak to prostě je. V danou chvíli jejich podání není mechanické a bolí to víc, než u těch profíků. Není to dokonalé a nikdy nebude, ale je v tom víc objevování a radosti.

Začal jsi jezdit na přehlídky a objevil nový svět. Přinesl ti tento svět něco nového?

Přehlídka v Lounech pro mě znamenala šok. Zjistil jsem, že současné amatérské divadlo není pouze autorské. Že se hra-

jí bulvární komedie a další věci. Už jsem se s tím smířil a zorientoval se. Přehlídky mně přinesly nové kamarády a za to jsem strašně vděčný. Jsou to lidi tak zvaně stejné krevní skupiny.

Nebyl bych patriotem, kdybych se nezeptal na Popelku a na Rakovník...

Líbí se mi vaše dlouhé náměstí. Víc z Rakovníka neznám. Co se Popelky týká, poprvé to pochopitelně byl největší zážitek, ale fungovalo to i podruhé. Mluví hlavně o dětské porotě. Moc se mi to líbí. Když jsem začal jezdit po přehlídkách,

měl jsem problém s tím být na porotách za chytrého. Tady jsem najednou zjistil, že dětské porota je v opozici a většinou říká úplně něco jiného než my. Na to se na Popelce asi vždycky těším nejvíc.

A negativa?

Těžko hledat na Popelce negativa. Opravdu. Bar je skvělý, zázemí je skvělé, pití i jídlo i spaní, divadlo je dobré. Možná ale přece něco objevím. Popelka je zaměřená na dětského diváka. I na tomto festivalu někdy vidím dětské představení, které „znásilňuje“ děti a nebo účinkující. To

nesnáším. To je jediné negativum, které občas na Popelce zažívám.

Jak se cítíš v porotě? Mezi takovými přehlídkovými matadory jako jsou třeba Schejbal nebo Šotkovský? Neutlačují tě?

Od kolegy Šotka občas jemný útlak cítím. Mám méně prostoru, méně příležitostí k vyjádření. Dokonce bych někdy řekl, že mě asertivně přehlíží. Všechno to kompenzuje velmi otevřený a ochraňující přístup pana předsedy Schejbala.

Děkuji za rozhovor.

Barokní Kocour v botách

Známou pohádku Charlese Perraulta převedli dramatičtější Zdeňka Dufková a Pavel Cmíral do podoby rozhlasové hry, kterou doprovodil skladatel Karel Cón písničkami evidentně inspirovanými barokními hudebními postupy. Brněnské Divadelní studio Dialog II, které tuto pohádku uvedlo v divadelní premiéře, odvodilo stylizaci své inscenace právě ze zmíněné hudby, což potvrzuje podtitul inscenace „crazy výlet do barokní opery“. Inspirace barokem je čitelná v celém kostýmním řešení, v maskách, bílém líčení a především

celkové herecké stylizaci. Ta se pohybuje především na poli statického deklamačního herectví – otázkou je – zda tento styl sluší inscenované pohádce a zda paradoxně nezvýrazňuje jistou nedivadelnost a nedramatičnost původně rozhlasového textu.

Zatímco kostýmy jsou nesporně efektní a vzhledem k celkovému ladění inscenace žánrově čisté, scéna nejenže neevokuje velkolepou iluzivní scénografii barokního divadla (a tam, kde by se slušelo nasadit onu magickou iluziv-

nost, jako ve scéně proměny Lidožrouta v Myš, je namísto podezřívání tvůrce z nedostatku invence), je spíše jen technickým vymezením hracího prostoru, který navíc poněkud neefektivně „zastaví“, takže nemohou vyniknout gestické a výtvarné kvality oné herecké sošnosti. Ocitne-li se na scéně větší počet postav, je odsouzen k ukázněnému seřazení s frontální komunikací s publikem. Šlo-li o záměr odpovídající barokní poetice, dlužno podotknout, že pro dětské publikum nepříliš vhodně potlačuje vztahy mezi postavami a nutí diváka si tyto abstrahovat ze slovní složky představení.

Co se hereckých výkonů týče, nelze jim upřít snahu o důslednou stylizaci i práci s nadsázkou (byť ta se postupem času vytrácela či zmechanizovávala), ani dovednost pěveckou (a to jde o mimořádně nelehké party!). A to zejména u představitele Krále, následně též Kuby a Kocoura.

Neběžná snaha DS Dialog o formální inspiraci barokní operou je zajiště pozuhrudná. Přináší však při ne zcela důsledné realizaci řadu problémů. Je také otázkou, zdali žánr parodie či pastiše barokně stylizovaných postupů otevírá dětskému divákovi cestu ke smyslu a pochopení pohádkového příběhu. Podle reflexe dětských skupin tak, jak odezněla na rozborovém semináři, bylo možno nabýt dojmu, že ji spíše zamlžuje.

Jan Šotkovský

Ostrovské pověsti jsou žluté

Soubor Na poslední chvíli ZUŠ Ostrov přivezl na dvacátou sedmou Popelku pod vedením Lucie Veličkové Ostrovské pověsti. Vzpomněl jsem si při sledování jejich dvacetiminutového představení na básníka Radka Fridricha, který v těchto dnech dokončuje vydání děčínských slavností. Vyprávěl mi totiž o tom, že neví, jak se rozhodnout. Jestli ta torza a skoro až literární fresky dotvořit, dopovědět a udělat z nich literaturu, stavbu, příběh s pointou, nebo jestli je de facto nechat být tak jak jsou a podpořit naopak jejich syrovost. Nakonec se rozhodl pro tu druhou variantu. Podobně jako ostrovští. V obou případech to byla dobrá volba.

Chytám se dokonce textu v bulletinu, kde se praví, že „scénář je až jakýmsi pokusem o záznam naší společné tvorby.“ Ano, Ostrovské pověsti jsou nahlédnutím do společné práce tohoto talentovaného kolektivu. A rád dodávám, že je to nahlédnutí nesoucí všechny rysy dramatické výchovy, nicméně (odpusťte mi to „nicméně“, ale prostě to tak cítím) vtipné, nápadité a radostné.

Nic na tom nemění, spíše naopak, jednoduchá scéna, typický dvoreček. Možná

je na místě otázka, proč si ti potulní kejklíři, cestující odnikud nikam, nepřinesou všechny rekvizity a hudební nástroje s sebou, ale nebýt Kateřiny Baranowské, ani by mě to napadlo.

Reakce dětí byly jednoznačné: „Z mála udělali hodně.“ „Jen tak dál.“ A pak, to se mi líbilo: „Já bych si tam chtěl zahrát.“ Může být lepší „důkaz místo slibů“? Na otázku pana Čermáka, jakou by daly představení barvu, vyhrála žlutá. Slunce? Záře? Radost?

Petr Michálek

CHVÁLA POPRVÉ

A už jsme v tom zase až po krk. První den je zasypaný přílivem nových zážitků a den druhý je na svém počátku. Můžeme se jen domnívat, co nám přinese budoucnost, ale vzhledem k tomu, že se nacházíte na Popelce, dá se říci, že to budou zážitky veskrze příjemné.

Ostatně i středa přinesla samá pozitiva. Oba soubory přijely včas, aby mohly těšit duše rakovnických dětí a koneckonců i jejich rodičů. Vedle souborů dorazili i první známí a známí známých a kamarádi a kamarádi kamarádů. Je jasné, že ta pravá tsunami nás čeká až o víkend, ale první vlny byly skvělé tím, že přinesly poslední důkazy nutné k tomu, aby člověk pochopil, že Popelka skutečně začala. Pod jevištěm se válely spokojené děti, maminky spolu konverzovaly, pan pořadatel běžel okolo nich a diváci mu spokojeně tleskali. Tylácký bar rozdál své první plody, šéfkuchař uvařil a nasýtil první hladové. Vytvořila se první letošní cigaretová mlha a padly první přátelské polibky. Herci řekli první repliky a režiséri se poprvé dohadovali s porotou. Porotci poprvé letos hodnotili, zkrátka celé soukolí festivalu divadelních her pro děti se rozběhlo, jako dobře namazaný stroj. Víím, že můžete říci, že to nejlepší nás teprve čeká, ale kouzlo začátku se už opakovat nebude. Kouzlo prvního dojmu budiž pochváleno.

Vážení přátelé, letošní Popelka začíná nabírat obrátky. To zase bude divadel! To zase bude nocí a dny strávených v baru! To nám bude zase vesele! To nám bude zase špatně!

A pak, představme si situaci, kdy po Popelce dorazíme domů a přítel(kyně), maminka, tatínek, sourozenec a nedej bože babička se zeptají: „Tak jakpak jste se vzdělávali na tom divadle, co? Co jste tam celou tu dobu dělali?“ A vaše krví podlitě oči se sklopí k zemi a ústa naprázdno polknou alkoholickou pravdu a tiše pronesou: „Ale nic, dobrý.“ A barové výpary vzlétnou do dosud neposkvrněného vzduchu obývacího a vše zamoří svým aroma. A příbuzní jen pokývají hlavou a pronesou nějaké z jízlivých ponaučení o alkoholismu v mládí.

Myslíme na všechno! Pomáháme a chráníme! A proto nabízíme řešení i zde. Aneb variantu: seminář! Je to tak. Co řekne babička, když jí brilantním smečem odpinknete její nahrávku a zvoláte: „Babi, byl(a) jsem na semináři o dětské literatuře!“ Správně, neřekne již nic, neboť jí vezmete vítr z plachet.

Letošní festival Popelka bychom rádi obohatili seminářem i pro ty, kterým již není dvánáct (neberte to nijak mnohovýznamově, zkrátka pro ty, co se nemohou zúčastnit dětského roborového semináře). Protože je Popelka zaměřená na divadlo pro děti, seminář se bude logicky týkat této oblasti, tedy dětské literatury. Nečekejte však žádnou přednášku. Seminář bude zaměřený aktivně, herecky, tvořivě, improvizčně. Čerpá z možností dětské literatury, z témat konkrétních knih pro děti, které současný trh nabízí. Je otevřen pro všechny zájemce (maximální počet je 20). Vedení se ujme Eva Ochrymčuková, absolventka JAMU, blondátou asistentku bude tradičně představovat Jiří Suk.

Seminář se bude konat ve čtvrtek od 16.20 do 17.50, v pátek od 18.35 do 19.50 a v sobotu od 10.50 do 12.30 v podloubí sálu kulturního centra.

Těšíme se na vás!

PS: Přihlásit se můžete na baru

Nervozitu před představením každý prožívá jinak...

Dotazník

Jako každý rok ani letos neujdete mým lehce naivním a občas rozum nedávajícím otázkám. První den pro vás nemám žádnou pevnou a danou anketní otázku, ale vlastně takový sborníček nenápadných otázek a odpovědí.

Co je pro tebe jako šéfredaktora pro práci na Popelce nejtěžší?

Donutit tě napsat článek. A přitom se klidně můžeš ptát každého na úplně něco jiného.

Jan Švácha

Po kolikáté jsi na Popelce?

Jůů, to je těžká otázka. Asi po šestý? Možná po sedmý.

Zuzka z Žatce

Jak se těšíš na své první zítřejší hraní na národní přehlídce? Jaké jsou tvé pocity?

No, já se těším moc, vlastně strašně moc. Moje pocity? Chce se mi spát.

Mates Procházka

Co je nejproblematictější pro porotce?

Pro mě úplně nejtěžší na práci v porotě je vydržet s Petrem Michálkem. Je to pro mě vážně člověk na kterého strašně беру

protože je to strašně nádherný chlap jak fyzicky tak psychicky. Je pro mě vzrušující ve všech směrech významu tohoto slova.

Jan Šotkovský

Proč tady není Citron?

Protože maká a shání prachy. Protože jsou pro něj důležitější. To neříkám já, to říká Citron. **Bohunka, maminka Citróna**

Co je na práci s mistrem Šotkovským nejpříjemnější?

Já bych to řekl třemi slovy. Je to přítel.

Petr Michálek

Proč jsi začal hrát divadlo?

Protože jsem zjistil, že mi v životě něco chybí. Víte, já nejsem zakřiknutý tichošlápek, já se předvádím a rád. Jsem v tom prostě dobřej a já to vím. A to se mi na mně líbí.

VládiMír Lechnýř

Program:

čtvrtek 6. listopadu 2008

10.00 – 10.55

O TLUSTÉ MATYLDĚ

Divadelní spolek TYL Rakovník

13.00 – 14.30

Rozborový seminář a reflexe dětských skupin

14.30 – 16.15

THE CANTERVILLE STORY

DS Jana Nepomuka Štěpánka Chrudim

18.00 – 19.30

Rozborový seminář a reflexe dětských skupin

19.30 – 20.00

KUŘE ČTVRTKA

DS Trdla při O.S. Thalia Vyškov

21.30 – 23.00

Rozborový seminář a reflexe dětských skupin

PŘEDPOVĚĎ POČASÍ

Dnes bude Hodokvasno

V ranních hodinách nás může překvapit malá okluzní fronta vyprošťovacích panáků, která vyrovná kolísání nízkého tlaku. V průběhu dne se bude vyjasňovat. Kolem tlakové výše, která má střed nad jihozápadní Evropou, se k nám stále dostává teplý vzduch od jihu. Ovšem přinese několik letmých přeháněk švestkového deště. Přívaly kulturních zážitků nás během dne budou nutit ke konzumaci grogů pro zahřátí. Dále pak po osmé hodině, po celodenní nepřízni, vysvitne slunce a teplota nám prudce stoupne na 37,6 °C. Nesmělé ticho před bouří vypukne nefalšovaným cyklónem, který přinese veliké srážky tvrdého alkoholu. Vítr bude dosahovat rychlosti až 0 m/s. Vlhkost vzduchu 98%. Před usnutím můžeme slyšet hlasité hřmění, ale nebojte se, na vás už pršet nebude...

Krásný den a Sumce v buši!

Sponzorem počasí je Bar u Tyláků.

Nejlepší je Morgan a Tequilla ☺ **-off-**

Tiráž

Redakce Zpravodaje: píše a fotí Honza Švácha, pomáhá Ondřej Lechnýř, ostřížím korektorským zrakem nad nimi bdí Lída Strejcová, na papír zkušene vkladá Pavla Zimmermannová. Toto 2. číslo vyšlo 6. listopadu 2008.